

Szanse, których nie można stracić

X Forum Europa – Ukraina

Blisko tysiąc uczestników z 26 państw świata, w tym ponad 250 osób – z Ukrainy, 40 wydarzeń – debat, wykładów i prezentacji raportów i regionów, a także pierwsze Targi Wschodnie. W Rzeszowie zakończyło się X Forum Europa – Ukraina. Hasło tegorocznych obrad: „Szanse, których nie można stracić”.

Głównym zadaniem jubileuszowego Forum było przedyskutowanie kwestii, związanych z koniecznością przyspieszenia zmian na Ukrainie, by ogromny potencjał społeczny w tym kraju, wyzwolony podczas Rewolucji Godności, został właściwie wykorzystany a Ukraina odnalazła swoje miejsce w rodzinie europejskiej.

W X Forum Europa – Ukraina uczestniczyli m.in. przedstawiciele rządów, parlamentarzysty, unijni decydenci, biznesmeni i eksperci z Ukrainy, Polski, krajów Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych.

Podczas Forum odbyło się dwie sesje plenarne, prezentacje, a także ponad 35 dyskusji panelowych ujętych w czterech ścieżkach programowych: biznes i gospodarka, integracja europejska i reformy, polityka międzynarodowa oraz społeczeństwo.

Ciąg dalszy na str. 2

Ex libris

Hetmańskie mogiły na Ukrainie

Ludzie zawsze szanowali mogiły (groby) swoich przodków, przywódców, kapłanów, bohaterów, mędrców, naukowców, artystów itd., budując w miejscach ich pochówków majestatyczne kompleksy memorialne (kurfany, piramidy, mauzolea), ustanawiając pomniki nagrobkowe lub inne znaki pamięci. Wrogowie dobrze wiedzieli, że niszcząc te symbole można pozbawić naród pamięci historycznej, przekształcić go w tłum mankurt – ludzi niewiadomego pochodzenia, ślepych wykonawców cudzej woli... - czytamy we wstępie do nowej, siedemnastej już z kolei, książki prof. Serhija Segedy – ukraińskiego antropologa i etnografa.

Historia uczy nas, że warunkiem zachowania mogił kultowych jest posiadanie własnych instytucji państwowych. Zniszczenie Hetmańszczyzny w połowie XVIII wieku oznaczało dla Ukrainy praktyczną utratę własnej historii. Mając zamiar likwidacji autonomii ukraińskiej, fińskiej oraz liwońskiej, caryca rosyjska Katarzyna II opisała swój program polityczny w tajnej instrukcji z dnia 4 lutego 1864 roku – pisze dalej prof. S. Segeda – skierowanej do prokuratora Senatu, księcia Aleksandra Wiazemskiego: „Prowincje te należy rusyfikować(...) Zadanie to jest łatwe do wykonania, jeżeli powołamy na gubernatorów osoby mądre. Gdy w Małorosji znikną hetmani należy zrobić wszystko, by zetrzeć z pamięci ich oraz ich epokę”.

Ciąg dalszy na str. 3

W noc z 22 na 23 stycznia 1863 roku...

*Był taki rok, rok 63, gdy garść Polaków
pełna męstwa mocy,
silna nie liczbą, ale wolą ducha,
chciała powalić olbrzyma północy...*

Przedstawiciele korpusu dyplomatycznego Polski i Litwy uczcili pamięć powstańców

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie, Międzynarodowe Stowarzyszenie Przedsiębiorców Polskich na Ukrainie, Narodowe Muzeum Historyczno-Architektoniczne „Twierdza Kijowska” 22 stycznia br. zorganizowali w Narodowym Muzeum Historyczno-Architektonicznym „Twierdza Kijowska” w Kijowie uroczystości z okazji 154. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego 1863 roku.

Uroczystości zaszczylicili obecnością Ambasadorzy: Rzeczypospolitej Polskiej - Jan Piekło i Republiki Litewskiej - Marius Janukonis,

zastępca Kierownika Placówki RP, radca-minister Rafał Wolski, Attaché Obrony przy Ambasadzie RP w Kijowie płk. Tomasz Strycharz, kierownik Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Kijowie Radca Bartosz Musiałowicz, kierownik Wydziału Konsularnego przy Ambasadzie RP w Kijowie Tomasz Dederko. Władze stolicy reprezentował przewodniczący Administracji Państwowej Peczerskiej Dzielnicy m. Kijowa - Martynczuk Serhij.

Ciąg dalszy na str. 4

OTO POLSKA

Jego współczesna wersja wywołała wiele dyskusji, wzniesiono go w XIII wieku z inicjatywy Przemysła II. To jemu zawdzięczamy pierwsze użycie symbolu orła białego, jako godła państwowego – wydarzenie miało miejsce w 1295 roku podczas koronacji władcy. Najprawdopodobniej także w murach tego zamku powstał najcenniejszy zabytek literatury staropolskiej, pierwszy utwór świecki napisany w języku polskim – wiersz „O zachowaniu się przy stole”, autorstwa Przemysła Słoty.

W Zamku gościli najważniejsi władcy Rzeczypospolitej: Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk oraz Jan Olbracht. Ten ostatni przyjął w murach tej twierdzy hołd lenny wielkiego mistrza krzyżackiego Hansa von Tieffena. To tutaj narodziła się córka Zygmunta Starego. ■

SIEDZIBY WŁADCÓW POLSKI

Zamek Królewski w Poznaniu

Szanse, których nie można stracić

X Forum Europa – Ukraina

Ciąg dalszy ze str. 1

W ścieżce dotyczącej reform oraz realizacji umowy stowarzyszeniowej UE – Ukraina największe zainteresowanie wywołały tematy dotyczące konsekwencji narastającego eurosceptycyzmu i kryzysu projektu europejskiego dla aspiracji Ukrainy. Został także podjęty temat przydatności polskiego modelu przemian dla Ukrainy i innych krajów postsowieckich. W bloku ekonomicznym wielkim zainteresowaniem cieszyły się dyskusje na temat bezpieczeństwa energetycznego, roli kapitału narodowego i firm państwowych a także szans dla Europy Środkowej i Ukrainy wynikających z chińskiego programu „nowego jedwabnego szlaku”.

W części forum poświęconej polityce międzynarodowej ważnym było pytanie, czy jest możliwe odprężenie w relacjach Rosja-Zachód (zwłaszcza w kontekście rezultatów wyborów prezydenckich w USA) i co mogłoby ono oznaczać dla Ukrainy. Miały miejsce także debaty na temat relacji Polski i

Ukrainy oraz efektów szczytu NATO w Warszawie dla krajów partnerskich. Wielkie zainteresowaniem cieszyły się także panele na temat możliwości przeciwdziałania rosyjskiej propagandzie w Europie, a także na temat polityki historycznej, dekomunizacji i lustracji.

Najważniejszym wydarzeniem towarzyszącym X Forum Europa – Ukraina były pierwsze Targi Wschodnie, w których wzięło udział prawie 70 wystawców z Polski, Ukrainy, Mołdawii, Rumunii i Węgier, którzy reprezentowali sektory produkcyjny, nowych technologii, spożywczy czy turystyczny. Wśród wystawców wyróżnienie za najlepsze stoisko otrzymał Hotel Arłamów. Wyróżnieni zostali także Gmina Strzyżów oraz Lwowska Obwodowa Administracja Państwowa wraz z miastem Truskawiec.

Organizatorem Forum jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich (organizator Forum Ekonomicznego w Krynicy), a współorganizatorem jest Województwo Podkarpackie.

UWAGA!

Olimpiada Literatury i Języka Polskiego

Wzorem lat ubiegłych odbędzie się na Ukrainie kolejna edycja „Olimpiady Literatury i Języka Polskiego”

Tegoroczna Olimpiada będzie przebiegała na dotychczasowych zasadach.

Pełny regulamin zawodów dostępny jest w Internecie:

<http://www.olijp.pl/?q=node/12>

Eliminacje I stopnia w kijowskim okręgu konsularnym odbędą się w dniach 18-19 lutego 2017 w pomieszczeniach „Domu Polskiego”, Kijów, ul. Saksagańskiego 99 m. 4.

Osoby chętne do uczestnictwa w olimpiadzie mogą zgłaszać swój udział na adres mailowy „Domu Polskiego”: dom_polski1@op.pl

Do uczestnictwa zapraszamy uczniów klasy dziesiątej oraz jedenastej.

KGK

Czytaj «Dziennik Kijowski» na stronie internetowej:
www.dk.com.ua

25 stycznia 2017 r. doszło do kolejnej dewastacji Miejsca Pamięci Narodowej na terenie Ukrainy. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP stanowczo potępił akt wandalizmu dokonany na terenie Czwartego Cmentarza Katyńskiego w Bykowni.

Trwa usuwanie zniszczeń na terenie Polskiego Cmentarza Wojennego w Kijowie-Bykowni

Komunikat

Prace renowacyjne na terenie zdewastowanego Polskiego Cmentarza Wojennego w Kijowie-Bykowni rozpoczęły się 28 stycznia 2017 r. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w porozumieniu ze stroną ukraińską i Ambasadą RP w Kijowie, zleciło usunięcie szkód wyspecjalizowanej polskiej firmie Furmanek Renewal. Firma ta uczestniczyła w budowie nekropolii, stąd decyzja o powierzeniu jej zadania naprawy i likwidacji zniszczeń (nadal obowiązuje gwarancja na prace przy budowie cmentarza przeprowadzone w Bykowni w latach 2011-2012). Koszty związane z usunięciem śladów aktu wandalizmu, jaki dotknął zarówno polską część nekropolii, jak i ukraińskie Narodowe Miejsce Pamięci „Bykowniańskie Mogiły”,

pokryło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Prace zakończą się na początku lutego.

Czwarty Cmentarz Katyński w Bykowni zajmuje ok. 7 tys. m kw. i jest zlokalizowany na terenie Narodowego Miejsca Pamięci „Bykowniańskie Mogiły”, w miejscu pochowania ofiar zbrodni katyńskiej, których nazwiska znajdują się na tzw. liście ukraińskiej. Na mocy decyzji Józefa Stalina i sowieckiego politbiura z 5 marca 1940 r. poza jeńcami obozów w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku, wymordowano około 7,3 tys. Polaków przebywających w różnych więzieniach na terenach włączonych do Związku Sowieckiego: na Ukrainie rozstrzelano 3435 osób, a na Białorusi około 3,8 tys. (pochowanych prawdopodobnie w Kuropatach pod Mińskiem).

Polski Cmentarz Wojenny

w Kijowie-Bykowni utworzony został w latach 2011-2012. Nadzór nad pracami sprawowała Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Konkurs na koncepcję architektoniczną cmentarza w Bykowni wygrał zespół autorów z firmy Air Projekt oraz firmy Moderau Art. Prace budowlane wykonało konsorcjum dwóch firm: UNIBEP SA i Zakładu Kamieniarskiego Furmanek Spółka Jawna.

Na cmentarzu znajdują się m.in.: ołtarz z nazwiskami ofiar, Dzwon Pamięci oraz symbole religijne podkreślające wielowyznaniowy charakter II Rzeczypospolitej: krzyże – łaciński i prawosławny, gwiazda Dawida i półksiężyc. Uroczyste otwarcie cmentarza odbyło się 21 września 2012 z udziałem prezydentów Polski i Ukrainy.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego RP

Ku uwadze nauczycieli języka polskiego

Publikacja **Język polski 2.0 – zastosowanie nowoczesnych technologii w nauczaniu języka polskiego**, powstała w ramach konkursu projektu „Dobra edukacja polonijna. Regranting”, współfinansowanego w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Opracowanie, kierowane do nauczycieli języka polskiego, składa się z dwóch części.

W pierwszej zostały omówione bezpłatne i łatwe w obsłudze narzędzia Web 2.0, które mogą być wykorzystywane do opracowywania autorskich materiałów dydaktycznych oraz podczas lekcji języka polskiego. Są to m.in. PiZap, PhotoPeach, Padlet, Quizlet, LearningApps, Kahoot!, Quizizz, Tagul i inne.

Znajomość tych narzędzi i umiejętność ich używania w procesie dydaktycznym przynosi wiele korzyści, m.in.:

- ✓ możliwość dopasowania materiałów dydaktycznych do potrzeb uczestników kursów,
- ✓ zwiększenie efektywności zajęć, ich atrakcyjności oraz zwiększenie satysfakcji kursantów,
- ✓ dostosowanie elementów lekcji do oczekiwań młodego pokolenia, które biegle posługuje się aplikacjami i urzą-

Język polski 2.0

dzeniem mobilnymi,

✓ wspierania samodzielności uczniów oraz wzięcia odpowiedzialności za własną naukę.

Każda aplikacja została zilustrowana kilkoma pomysłami jak wykorzystać dane narzędzie w nauczaniu języka polskiego oraz praktycznymi przykładami.

Dруга część publikacji zawiera gotowe konspekty i karty pracy do 18 lekcji polskiego z poziomu A2 i zaplanowanych w formule nauczania mieszanego (blended learning) z użyciem platformy polskijazyk.pl. Przedstawione konspekty i karty pracy były tworzone przez praktyków, czyli nauczycieli języka polskiego z Ukrainy, którzy w czasie organizowanego przez Fundację Edu & More szkolenia w Warszawie poznali prezentowane w publikacji narzędzia Web 2.0, wartość platformy polskijazyk.pl i tematy lekcji z poziomu A2. W publikacji dzielą się swoją pracą oraz propozycjami ćwiczeń i aktywności, które można zaproponować uczniom nie tylko w czasie tradycyjnej lekcji polskiego, ale też podczas przygotowań do lekcji czy wy-

konywania prac domowych. Publikację (82 str.) można pobrać bezpłatnie ze stron:

• Fundacji Edu & More; <http://www.efundacja.org/projekty.html>

• https://issuu.com/fundacjaedumore/docs/publikacja_jezyk_polski_2.0_-_zasto

Autorzy publikacji mają nadzieję, że będzie ona pomocna w codziennej pracy polonistów nauczających języka polskiego jako obcego w Polsce i za granicą.

Agnieszka Pabiańczyk,
Prezes Fundacji Edu & More
Dorota Gruza, Wiceprezes
Fundacji Edu & More

КУПОН
БЕЗКОШТОВНОГО
ОГОЛОШЕННЯ
(не більше 20 слів)
Мова оголошення:
(підкреслити) польська,
українська, російська.
Приклейте купон на Ваше
оголошення та надішліть за
адресою:
03040, Україна, Київ,
вул. М. Стельмаха, 10А, оф.512
„Dziennik Kijowski”

Ex libris

Ciąg dalszy ze str. 1

Później, rujnując Sicz Zaporoską (1775), zakazała nawet używania terminu „kozak zaporoski” oświadczając, że będzie to przez nas odbierane jako obraza naszej cesarskiej mości.

Postanowień tych carycy Katarzynie II i jej następcom udało się zrealizować tylko częściowo. Nawet zradyfikowani potomkowie starszyny kozackiej, którzy na podstawie rozporządzenia z roku 1785 uzyskali status szlachciców rosyjskich i wiernie służyli imperium rosyjskiemu, nie zapomnieli o swych kozackich korzeniach, chwaliąc się nimi w życiu codziennym. W XIX wieku kozactwo ukraińskie stało się przedmiotem badań zawodowych historyków.

Motywy kozackie były też szeroko dostrzegane w literaturze rosyjskiej, ukraińskiej i polskiej. Wielką np. popularność uzyskała powieść Nikołaja Gogola pt. *Taras Bulba*.

Zainteresowania prof. S. Szegedy mogiłami zaczęły się pod koniec lat osiemdziesiątych XX wieku, kiedy zupełnie przypadkowo natrafił w laboratorium antropologicznym w Moskwie na czaszkę atamana koszo-

Okładka książki Serhija Szegedy „Hetmańskie mogiły na Ukrainie” Uniwersytet Szczeciński, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Humanistycznego „Minerwa”, ss. 447

- w dużym stopniu przerobioną, poprawioną i rozszerzoną. Książką składa się z 5 rozdziałów, zakończenia, wykazu prestarzałych i rzadko używanych terminów, najważniejszych źródeł i literatury, spisu ilustracji oraz indeksu osób.

Pierwszy rozdział poświęcony jest bohaterom Rusi Kijowskiej (Włodzimierzowi Wielkiemu, Jarosławowi Mądrymu, Nestorowi Kronikarzowi, Jarosławowi Ośmiomysłowi).

HETMANAT, HETMAŃSZCZYŻNA, (1649-1764), zwane także Wojskiem Zaporoskim – w okresie Rzeczypospolitej Obojga Narodów system autonomicznych rządów terytorialnych na Ukrainie Nadnieprzańskiej, oparty na systemie demokracji wojennej Kozaków Zaporoskich, powstały w wyniku zawartej w roku 1649 ugody zborowskiej wojska zaporoskiego z królem i Rzeczpospolitą, potwierdzony w roku 1654 w ugodzie perejasławskiej pomiędzy wojskiem zaporoskim a carem rosyjskim Aleksym I i ponownie (w rozszerzonej formie) w unii hadziackiej (króla i Rzeczypospolitej z Kozaczyzną zaporoską, 1658). Po przejściu Ukrainy Lewobrzeżnej przez Rosję w konsekwencji traktatu Grzymułtowskiego (1686) system autonomii hetmańskiej został utrzymany na Ukrainie Lewobrzeżnej (podległej carowi) i od czasów hetmana Iwana Mazepy systematycznie ograniczany, aż do całkowitej likwidacji w 1764[2]. Po roku 1764 zostały w ramach Imperium Rosyjskiego utrzymane jednak specyficzne przywileje Ukrainy Lewobrzeżnej (dotyczące statusu języka ruskiego i pozycji szlachty kozackiej).

wego Wojska Zaporoskiego Iwana Sirko. Jego czaszkę zabrał i przywiózł następnie do Kijowa. Później, jako antropolog, brał udział w wyprawach do Rumunii organizowanych przez Spółkę Ogólnoukraińską Więźniów Politycznych i Poddanych Represjom oraz Akademię Nauk Ukrainy. Po wielu latach udało mu się zgromadzić zdecydowanie więcej materiałów, często słabo dostępnych w źródłach fachowych. Na ich podstawie ukazała się jego pierwsza publikacja w języku ukraińskim - w roku 2010 pt. *Mogiły hetmańskie*.

Polska publikacja książki *Hetmańskie mogiły na Ukrainie* jest wersją pracy ukraińskiej

Drugi – dobie polsko-litewskiej (książętom Ostrogskim, Konstantemu Iwanowiczowi, Wasylowi Konstantemu, początkom kozactwa i pierwszym hetmanom: Piotrowi Konaszewicz-Sahajdacznemu oraz fundatorom Akademii Kijowsko-Mohylańskiej: Halszce Hulwiczówny i Piotrowi Mohile).

Trzeci rozdział – poświęcił autor hetmańszczyźnie (Bohdanowi oraz Tymoszoowi Chmielnickim, Adamowi Kisielowi, Iwanowi Wyhowskiemu, Iwanowi Brzuchowieckiemu, Petro Doroszenzie, Damianowi Mnohohrysznemu (Ignatowiczowi), Iwanowi Mazepie.

Czwarty opowiada o zmierzchu hetmańszczyzny (Iwanie Skoropadskim, Kostce Hordence, Samuele Welyczce).

I wreszcie piąty rozdział – o przełomie epok (Danielu Apostole, Cyrylu Razumowskim, Piotrze Kaliszewskim i Josypie Hładkym).

W zakończeniu książki, jako niejako w jej podsumowaniu, autor stwierdza za Ołeksandrem Dowżenką - klasykiem ukraińskiego kina, że: cmentarz

poświęconych historii Ukrainy, bezczeszczenia i niszczenia mogił jej bohaterów, represji przeciwko zawodowym historykom, zwłaszcza w latach trzydziestych ubiegłego wieku.

Zmiany na lepsze nastąpiły dopiero po ogłoszeniu przez Ukrainę niepodległości i zapoczątkowaniu skomplikowanego powrotu do odbudowy pamięci historycznej, który ogarnął szerokie kręgi tamtego społeczeństwa. I tak np. w Kijowie pojawiła się symbo-

MANKURT – termin pochodzący z mitologii ludów tureckich odnoszący się do bezwolnego, otepiałego, posłusznego niewolnika. Według podań mankurtem stawał się człowiek poddany „mankurtyzacji”. Tortura ta polegała na założeniu na dokładnie ogoloną głowę, czegoś w rodzaju ściśle przylegającego czepek wykonanego z wilgotnej (świeżej) wielbłądziej skóry. Niewolnik zakuwany był w dyby, tak by nie mógł zdjąć czepek nie tylko rękami ale też np. by nie mógł ocierać się nim o ziemię, a następnie wypędzany był na wiele dni na pustynię. W upalnym słońcu wielbłądzia skóra kurcząc się miała uciskać mózg powodując jego głębokie i często nieodwracalne uszkodzenia. Człowiek, który przeżył ten zabieg stawał się mankurtem. Mankurt zapominał kim jest, skąd pochodzi, jak się nazywa. Był zupełnie bezwolny i ślepo wykonywał polecenia swojego pana.

to również zwierciadło żyjących. Stan i wygląd cmentarzy trafnie określa bowiem związki zachodzące pomiędzy moralnością społeczną a pamięcią historyczną.

Przez długi czas społeczeństwo ukraińskie żyło w kraju „krzywych zwierciadeł”, w którym nie było miejsca dla własnej historii, za wyjątkiem wersji, którą próbowało narzucić imperialne centrum. Politykę niszczenia pamięci historycznej narodu ukraińskiego, zapoczątkowaną przez carycę Katarzynę II, konsekwentnie kontynuowali jej następcy, łącznie z ideologami ZSRR. W praktyce prowadziło to do zakazu prac

liczna mogiła hetmana Piotra Sahajdacznego, a w odbudowanym soborze Zaśnięcia NMP w Ławrze Kijowskiej odtworzono majestatyczny sarkofag księcia Konstantego Ostrogskiego.

Obecnie, z roku na rok, dzięki pracom poszukiwawczym archeologów i antropologów ukraińskich, gromadzone są nowe dane na temat lokalizacji i losu miejsc pochówków wybitnych działaczy przeszłości, dzięki którym marzenia wielu pokoleń elit duchowych o niepodległość Ukrainy stały się rzeczywistością.

Leszek WĄTRÓBSKI
(zdjęcia autora)

Serhij SEGEDA, prof. US dr hab. Urodził się w roku 1949 w Barwienkowie w obwodzie Charkowskim na Ukrainie. W roku 1966 podjął studia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Kijowskiego na katedrze Historii Wieków Średnich i Etnografii, ze specjalnością etnografia. Podczas nauki wielokrotnie brał udział w etnograficznych ekspedycjach. Po odbyciu studiów doktoranckich pracował w Instytucie Archeologii Akademii Nauk Ukrainy na Wydziale „Ukraińskie Centrum Etnologiczne” w Instytucie Historii Sztuki, Folklorystyki i Etnologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy. Tam też, w roku 2002, obronił rozprawę habilitacyjną nt: „Antropologiczny skład ukraińskiego narodu: aspekty etnogenetyczne”. Jest członkiem kolegium redakcyjnego naszego pisma, czasopisma „Narodowa twórczość i etnografia” oraz członkiem rady ds. obrony doktoratów w Instytucie Historii Sztuki, Folklorystyki i Etnologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy ze specjalnością Etnologia i Instytutu Filologii Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. T. Szewczenki. Od października 2005 roku pracuje w Uniwersytecie Szczecińskim, gdzie piastuje tytuł profesora US, kierując Zakładem Etnologii i Etnografii w Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej.

Optymistyczny komentarz sportowy

POLACY NIE SCHODZĄ Z PODIUM

Trwają zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich, z udziałem najlepszych zawodników Europy i świata. Wśród nich są oczywiście Polacy. Po niedawnym konkursie w Zakopanem, w dniach 28 – 29 stycznia, taki konkurs odbył się w niemieckiej miejscowości i gminie uzdrowskiej Willingen.

Od razu powiem, że Polacy wypadli w nim znakomicie. Stanęli na podium w konkursie skoków drużynowych, a potem, chociaż bez podium, całkiem nieźle wypadli w skokach indywidualnych. Po raz kolejny potwierdzili swój prymat drużynowy, a także nieźle miejsca w skokach indywidualnych.

Konkurs drużynowy wygrali zdecydowanie. A skakali

w składzie: Kamil STOCH, Piotr ŻYŁA, Maciej KOT i Dawid KUBACKI.

Pokonali faworyzowane zespoły Austrii, Niemiec, Słowenii, Norwegii, Szwecji i Finlandii oraz „mocarstwowe” drużyny Rosji i Chin. Dzięki temu – Polacy umocnili się na pozycji lidera w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata.

W skokach indywidualnych walka była jeszcze bardziej

zacięta. I tu także Polacy pokazali swoje możliwości. Wygrał wprawdzie Niemiec Andreas Wellinger, ale cała piątka startujących znalazła się w serii skoków finałowych. Ostatecznie Kamil Stoch zajął wysokie piąte miejsce, a pozostali zmieścili się w dwudziestce najlepszych.

Zatem nie pozostaje nic innego, jak tylko przyklasnąć. I oby tak dalej, bo już w II połowie lutego będą Mistrzostwa Świata w fińskim LAHTI. Stamtąd też powinno powiać sukcesami i wiatrem optymizmu.

Mikołaj ONISZCZUK

W noc z 22 na 23 stycznia 1863 roku...

„Hej strzelcy wraz”

Ciąg dalszy ze str. 1

Tym razem uroczystość miała charakter bardziej podniosły i wielokształtny, aniżeli w latach ubiegłych.

Przy krzyżu pamięci na murze kijowskiej fortecy, usytuowanym w pobliżu miejsca

lata temu składali powstańcy odczytał donośnie Attaché Obrony przy Ambasadzie RP w Kijowie plk. Tomasz Strycharz.

Potem wspólną modlitwę celebrowali: administrator apostolski Kijowsko-Żytomierski, biskup Witalij Skomarowski, proboszcz konkatedry św. Augustyna w Kijowie Michał Bronkiewicz i ks.

ekspozycję poświęconą powstaniu. Została ona rozszerzona o Powstanie Listopadowe; udostępniono zwiedzającym kolejną celę wystawienniczą, nowe ekspozyty, wzbogacone o multimedia, rekonstruujące życia więzienne powstańców.

Druga część uroczystości przebiegała w Sali Kominkowej Muzeum. W wystąpieniach dyplomatów i uczonych dotyczących historii powstania uwypuklano wielonarodowość ruchu powstańczego. Sekretarz Naukowy Narodowego Rezerwatu Historyczno-Memorialnego „Bykowińskie Mogiły” Walerij Filimonichin zaakcentował uwagę na roli, jaką w porażce powstania odegrał III Oddział Kancelarii Osobistej Jego Cesarskiej Mości - organ przyboczny utworzony przez cesarza Rosji Mikołaja.

Był to najwyższy organ tajnej policji Imperium Rosyjskiego, do kompetencji którego należało zbieranie informacji o tajnych stowarzyszeniach, inwigilacja osób podejrzanych i śledzenie cudzoziemców. Jako, że gromadził on pełne listy uczestników powstania, często ich życiorysy i charakterystyki, a ponadto dane o konfidentach i zdrajcach - materiały te są dziś nieocenionym źródłem dla nowych opracowań i historycznej analizy

Kosz kwiatów od organizatorów i sponsorów przedsięwzięcia: Międzynarodowego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Polskich na Ukrainie i Kompanii „Plastics-Ukraina”

Wspólna modlitwa przed miejscem straceń powstańców

Przedstawiciele Związku Polaków na Ukrainie uszanowali bohaterów poległych w walkach pod hasłem „Za wolność waszą i naszą!”

Podczas zwiedzania ekspozycji w Skośnej Kaponierze

pamiętnej egzekucji dowódców oddziałów powstańczych usłyszeliśmy: ... *przysięgam z bronią, jaka będzie mi daną, rozpocząć walkę z wrogiem Ojczyzny i aż do ostatniej kropli krwi przelać do Jej oswobodzenia* - słowa roty przysięgi, którą 154

podharcistrz Sławomir Wartalski, który odmówił „Ojcie Nasz” po polsku, ukraińsku i litewsku.

Po złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy przed miejscem straceń powstańców głos zabrał Ambasador RP Jan Piekło, który uwydatnił fakt, że Powstanie Styczniowe był to zryw niepodległościowy ważny nie tylko dla Polaków, ale też Ukraińców i innych narodowości zamieszkujących ówczesną Rzeczpospolitą. Zaznaczył też, iż walka z najeżdżącą ze wschodu odbywa się również dzisiaj. „Znow, niestety toczy się zmaganie z rosyjskim imperializmem i znow jest to wojna o wolność naszych narodów” - podkreślił.

Następnie dyrektor NMHA „Twierdza Kijowska” Oksana Nowikowa-Wyhran zaprosiła obecnych do „segmentu polskiego” Skośnej Kaponierzy, gdzie przedstawiła zmodernizowaną

hymn ku czci św. Stanisława ze Szczepanowa - jeden z najstarszych religijnych utworów liryki polsko-łacińskiej, którą to rozpoczął swój występ laureat wielu międzynarodowych festiwali,

pozażdrość niejeden polski chór, poświęcone były nie tylko wydarzeniom bezpośrednio związanym z Powstaniem Styczniowym, jak np. „Hej strzelcy wraz, nad nami orzeł biały”, ale stanowiły również perły polskiej muzyki rycerskiej, jak na przykład niezwykła „Pieśń Rycerzy Bolesława Krzywoustego” do słów chwalebego kronikarza Gala Anonima: „Nasze dziady swoje ziemie o pierś morza opierali”. W drugiej części koncertu artyści z Nieżyna uraczyli obecnych ukraińskim pieśniami patriotycznymi.

Po uczcie duchowej uczestnicy uroczystości mogli kontynuować rozmowy podczas przewidzianego przez organizatorów poczęstunku z daniami polskiej kuchni narodowej.

Stanisław PANTELUK
(Zdjęcia A. Płaksina)

Powstanie styczniowe było największym polskim zrywem narodowym, obejmującym ziemie zaboru rosyjskiego. Rozpoczęło się 22 stycznia 1863 r. Manifestem Tymczasowego Rządu Narodowego i trwało do wiosny 1864 r.

ówczesnych wydarzeń. W finale wystąpień dyrektor muzeum Oksana Nowikowa-Wyhran powiadomiła zebranych o zaplanowanej na 25 kwietnia konferencji naukowej poświęconej tematyce Powstania Styczniowego.

A potem pod strop wyśmienitej, pod względem akustycznym, sali wzniosła się pieśń „Gaude Mater Polonia” (Raduj się, matko Polsko) - polski średniowieczny

młodzieżowy chór „Switycz” Uniwersytetu im. M. Gogola z Nieżyna, pod kierownictwem artystycznym Zastępczyni dla Kultury Ukrainy - Ludmiły Szumskiej i Ludmiły Kostenko. Chórmistrzynie zespołu: Tetjana Rastruba i Lilia Myronenko. Partie fortepianowe wykonywała koncertmistrzynie Hałyna Briuzgina.

Kolejne utwory z repertuaru tego zespołu, któremu może

Nad realizacją scenariusza uroczystości czuwała dyrektor Narodowego Muzeum Historyczno-Architektonicznego „Twierdza Kijowska” Oksana Nowikowa-Wyhran

Młodzieżowy chór „Switycz” Uniwersytetu im. M. Gogola z Nieżyna, pod batutą Zastępczyni dla Kultury Ukrainy - Ludmiły Szumskiej

**XXVI Światowy Festiwal
Poezji Marii Konopnickiej**
Przedbórz - Góry Mokre, 13-17 sierpnia 2017 r.

REGULAMIN

1. Konkurs przeprowadzony zostanie w dwóch kategoriach:

- ✓ **recytacji;**
- ✓ **poezji śpiewanej.**

2. W konkursie oceniane będą wyłącznie występy amatorów.

3. Warunkiem udziału w turnieju recytatorskim jest wykonanie 2 wybranych utworów poetyckich Marii Konopnickiej w języku polskim. Prezentacja utworów nie powinna przekroczyć 7 minut.

4. Warunkiem udziału w turnieju poezji śpiewanej jest wykonanie 2 utworów opartych na tekstach Marii Konopnickiej (dopuszcza się wykonanie w języku swojego kraju).

(W przypadku podkładu muzycznego prosimy o dostarczenie akustykowi opisanej płyty CD zawierającej tylko pliki utworów niezbędnych do występu).

5. Laureaci nagród głównych z dwóch ostatnich lat nie będą oceniani przez jury.

6. Uczestnicy oceniani będą w 5 kategoriach:

- Dzieci do 11 lat
 - Dzieci 12-15 lat
 - Młodzież 16 - 20 lat
 - Dorośli od 21 lat
 - Zespoły wokalne, chóry i inne
7. Uczestnicy przyjeżdżają do

Polski na koszt własny, bądź instytucji delegujących. W dniu 13.08.2017 roku z Warszawy zorganizowany będzie przyjazd uczestników autokarami do Przedborza i powrót w dniu 17.08.2017 roku.

8. W Festiwalu uczestniczyć mogą również goście z zagranicy czasowo przebywający w Polsce.

9. Organizatorzy zapewniają bezpłatne wyżywienie, zakwaterowanie oraz udział w imprezach towarzyszących.

10. Laureaci konkursu otrzymują nagrody pieniężne i rzeczowe.

11. Istnieje możliwość zaprezentowania - poza konkursem - swoich własnych utworów, bądź programów artystycznych podczas imprez towarzyszących. Prosimy o przygotowanie programów.

12. Karta zgłoszenia, której wypełnienie i przesłanie w terminie do 15 lipca 2017 r. jest potwierdzeniem uczestnictwa w Festiwalu.

13. Wszelkich informacji udzielać będzie Biuro Festiwalu: tel. + 48 44 781 25 15; fax +48 44 781 21 80

e-mail: mdk_przedborz@o2.pl
15. Przyjazd uczestników do Przedborza - 13.08.2017 r., odjazd - 17.08.2017 r.

16. Karty zgłoszenia prosimy kierować na adres: Miejski Dom Kultury, Rynek 15 97 - 570 Przedbórz Polska.

A P E L

Towarzystwo im. Marii Konopnickiej w Górach Mokrych informuje, iż rozpoczęto budowę Pomnika Domu Twórczości Marii Konopnickiej w Górach Mokrych w woj. Łódzkim - pow. Radomszczański.

Obecnie zalano już fundamenty. Pomniki Marii Konopnickiej stoją w 9 miastach Polski. Ten obecnie budowany na polskiej wsi będzie służył naszym Rodakom przyjeżdżającym do Ojczystego Kraju, młodzieży biorącej udział w ośmiu Ogólnopolskich Festiwalach i Konkursach oraz tutejszej społeczności.

Jako absolwent wydziału wokalnego w Warszawie w roku 1976 wykonywałem ponad 30 pieśni do utworów Marii Konopnickiej, w tym także przepiękną pieśń, jaką jest właśnie „Rota” /wykonanie utworu przez moją osobę można zobaczyć na stronie: <http://youtube>. Władysław Obarzanek/.

„Rota jest przepiękną pieśnią narodową, która towarzyszyła Polakom zarówno w czasach pokoju oraz wojen. W czasach niewoli dodawała otuchy i wiary tym, którzy walczyli o niepodległość. Dzisiaj śpiewana jest podczas największych uroczystości Narodowych, Kościelnych przypominających o minionych czasach”.

Dlatego też apelujemy wraz z jedyną żyjącą prawniczką Marii Konopnickiej Panią Joanną Modrzejewską o pomoc

finansową. My oczywiście będziemy w odpowiednich - dokumentach wymieniać darczyńców.

Dom ten będzie służył Rodakom przyjeżdżającym do ojczyściego kraju a także przyszłym pokoleniom zarówno obecnym jak i przyszłym pokoleniom. Dodatkowym atutem Domu Twórczości Marii Konopnickiej będzie możliwość skorzystania z pokoi noclegowych. Dom ten chcemy wybudować bez pomocy finansowej państwa.

Apelujemy o pomoc do organizacji, biznesmenów oraz osób mieszkających poza granicami naszego kraju, dla których osoba Marii Konopnickiej oraz jej twórczość nie jest obojętna.

Jego Eminencja Prymas Polski Kardynał śp. Józef Glemp tak pisze do Nas: „Budowa Pomnika jest godna uznania, ponieważ uświadamia wielki wkład Marii Konopnickiej w rozwój ducha i miłości ojczyzny”.

W 2018 roku przypada 110. rocznica napisania „Roty” przez naszą patronkę, dlatego też pragnieniem Towarzystwa jest wybudowanie domu dla naszych Rodaków.

Joanna MODRZEJEWSKA

Prawnuczka Marii Konopnickiej

Władysław OBARZANEK

Przewodniczący Budowy Pomnika

Wiceprezes Zarządu Głównego

Towarzystwa

Konto budowy Pomnika:

Bank Spółdzielczy Przedbórz

Nr PL 19 8988 0001 0010 0012 2395 0002

Firma z wieloletnim doświadczeniem na rynku usług premium poszukuje operatywnej osoby (najlepiej z działalnością) jako partnera przy tworzeniu Call Center

Wymagania:

- przebywanie na terenie Ukrainy,
- znajomość języka polskiego i ukraińskiego,
- chęć współpracy i rozwoju projektu.

Partner odpowiedzialny będzie za werbowanie operatorów na terenie Ukrainy do pracy w call center, organizację i koordynację pracy operatorów, kontakt z centralą w Polsce.

Zapewniamy dużą ilość połączeń, ponieważ posiadamy przestrzeń reklamową w prasie, telewizji, internecie, których zasięg jest ogólnopolski, co pozwala nam na wygenerowanie dużego ruchu, a co za tym idzie dobrych zarobków.

Kontakt z nami:

biuro@centrummedia.com

tel.: +48 660 030 502 (Polska)

pracujemy: 09:00 - 16:00, pn. - pt.

Dzieje Ukrainy

Wokół makiawelicznej figury Symeona Petlury, Atamana Głównego wojsk Ukraińskiej Republiki Ludowej (YHP), po dziś dzień, toczy się niemało sporów.

Pierwsza wojna światowa doprowadziła do całkowitego upadku Imperium Rosyjskiego i stworzyła przychylne warunki dla odrodzenia niepodległości Ukrainy. Kiedy w Kijowie powołano Centralną Radę (CR) na czele z M. Hruszewskim, S. Petlura wszedł w jej skład. Socjaldemokrata Petlura był osobą daleką od wojskowości, lecz jego roztropność i taktowność budziły powszechny szacunek.

Po pomyślnym przewodniczeniu na I Ukraińskim Zjeździe Wojskowym w Kijowie, w którym wzięło udział 700 delegatów od ponad 1,5 mln. ukraińskich wojskowych, w maju 1917 roku, Petlura został mianowany naczelnikiem Ukraińskiego Generalnego Komitetu Wojskowego, a w czerwcu - Przewodniczącym Wszechukraińskiego Związku Ziemstw i Sekretarzem Generalnym (ministrem) ds. Wojskowych.

Po rewolucji październikowej, bolszewicy zagarnęli władzę, a 20 listopada 1917 roku, proklamowane zostało utworzenie Ukraińskiej Republiki Ludowej w federacyjnym sojuszu z Rosją. Jednakże bolszewicy nie mieli zamiaru dzielić się władzą z Ukraińską Centralną Radą i rozpoczęli niewypowiedzianą wojnę. Pierwszy zbrojny konflikt nastąpił w okolicy stacji Bachmacz, a bezpośrednio

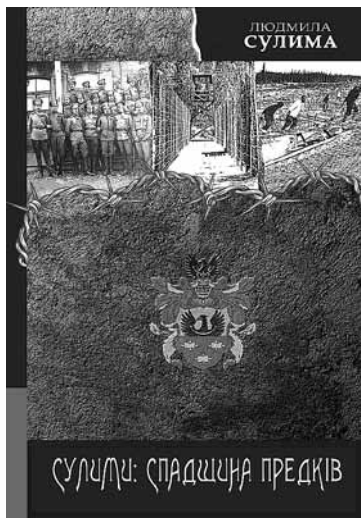
nie nastawionych bahmackich robotników stał się początkiem tragedii pod Krutami. Stało się to po tym, jak 25 stycznia 1918 roku rząd Centralnej Rady proklamował nareszcie niezależną Ukraińską Republikę Ludową. Porozumienie, podpisane 27 stycznia 1918 roku między Cesarstwem Niemieckim, Austro-Węgierskim i Osmańskim, a także Królestwem Bułgarii z jednej strony i rządem niezależnej Ukraińskiej Republiki Ludowej - z drugiej, przewidywało okazanie pomocy wojskowej w walce z bolszewikami. Na terytorium Ukrainy zostały wprowadzone wojska alianckie a dowództwo niemieckie przyjęło na siebie wyraźne określone funkcje administracyjne.

Zaledwie rok trwała działalność Centralnej Rady. Osiągnęła one znaczne sukcesy, ale doświadczyła też niepowodzeń. Najważniejszą jednak rzeczą jest to, że położyła kres rozpowszechnionym wątpliwościom, co do faktu istnienia narodu ukraińskiego. Ale bezpośrednią przyczyną jej krachu stała się niezdolność do spełnienia warunków umów i podjętych zobowiązań ustalonych w Brześciu.

Dlatego na Zjeździe włościan-właścicieli ziemskich w Kijowie, wybrano nowy rząd na czele z hetmanem Pawłem Skoropadskim. Przeciwno hetmańskiemu rządowi jako „burżuazyjnemu i nie ukraińskiemu”, zjednoczyły się w Ukraiński Sojusz Narodowo-Państwowy partie samodzielnych socjalistów, członkowie partii pracy, socjaliści-federaliści i demokraci chłopscy. Przeciw hetmańszczyźnie gromadziły się powstańcze siły: ochotnicy z grona mieszkańców wsi i miast.

Utalentowany publicysta S. Petlura za antyhetmański manifest został uwięziony, aczkolwiek po uwolnieniu udał się w Białej Cerkwi, gdzie stanął na czele głównego sztabu powstania. 17 października 1918 roku rozpadła się Monarchia Austro-Węgierska, przetwarzając się na sojusz odrębnych państw. Rozpoczęto przygotowania do politycznego zarządzania Wschodnią Galicją - Zachodnią Ukrainą Republiką Ludową (ZURL (YHP)). Kardynalną stała się kwestia zjednoczenia z Ukraińskim Państwem Hetmańskim, co mogłoby wpłynąć na los całej Ukrainy.

W burzliwym wirze tych wydarzeń toczył się skom-

Autor książki Ludmiła Sulima

sprzyjało to, że między nimi nie było wiele podobieństw. Obydwaj dowodzili wojskiem, nie mając wykształcenia wojskowego i stosownej temu wojskowej kariery. Obydwaj w swoim czasie mieli socjalistyczne przekonania, lecz każdy z nich złożył je w ofierze w imię walki o niepodległość swojego narodu.

Utraciwszy kontrolę nad większością guberni, wojska Dyrektoriatu dowodzone przez

plikowany proces odrodzenia II Rzeczypospolitej, kiedy najwyższą władzę przejęli w swoje ręce wojskowi na czele z J. Piłsudskim, głównodowodzącym Wojska Polskiego. 1 grudnia 1918 w Fastowie Dyrektoriat podpisał umowę

z ZURL (3YHP) o połączeniu w jedno państwo pod nazwą Ukraińska Republika Ludowa. Tymczasem pod koniec listopada 1918 r. w Sudży utworzono probolszewicki Tymczasowy Robotniczo-Chłopski Rząd Ukrainy, którego zamiarem było przejęcie całej władzy na Ukrainie

Petlurę, nadal kontynuowały walkę zbrojną. Cała Ukraina była ogarnięta antybolszewickimi powstaniem. Zapewne żaden kraj w Europie nie doświadczył w te czasy tak wszechogarniających, zapiekłych bratobójczych walk, takiego niechlubnego krachu rządu, jak Ukraina.

Pawlenki i J. Tiutiunnya, wyruszyły w tzw. „pochód zimowy” na wraże tyły bolszewików i armii A. Denikina.

Warto pokrótce przedstawić przekrój kadry oficerskiej armii URL (YHP). Oficerowie, w zasadzie należeli do carskiej elity wojskowej i władali praktycznym bojowym doświadczeniem, niektórzy z nich byli w swoim czasie nagrodzeni wysokimi carskimi nagrodami. A co najważniejsze - pragnęli, uczynić Ukrainę niezależną i podobnie jak żołnierze idei tej oddani byli bezmiernie: W. Tiutiunyk, b. kapitan Pułku Syberyjskiego; J. Tiutiunyk, podporucznik 32. Rezerwowego Pułku Piechoty w Symferopolu; O. Oseckij - generał-major, dowódca Brygady Piechoty 31. Dywizji Piechoty;

OFIARNY OGIEŃ

z ZURL (3YHP) o połączeniu w jedno państwo pod nazwą Ukraińska Republika Ludowa.

Tymczasem pod koniec listopada 1918 r. w Sudży utworzono probolszewicki Tymczasowy Robotniczo-Chłopski Rząd Ukrainy, którego zamiarem było przejęcie całej władzy na Ukrainie

Petlurę, nadal kontynuowały walkę zbrojną. Cała Ukraina była ogarnięta antybolszewickimi powstaniem. Zapewne żaden kraj w Europie nie doświadczył w te czasy tak wszechogarniających, zapiekłych bratobójczych walk, takiego niechlubnego krachu rządu, jak Ukraina.

M. Kapustianskyj, porucznik 105. Orenburskiego Pułku Piechoty; W. Petriw, pułkownik, szef sztabu Turkiestańskiej Strzeleckiej Dywizji; M. Sulima, kapitan lejbgwardii Pułku Kirasjerów JWM; M. Omeljanowycz-Pawlenko, kapitan, naczelnik

Semen Petlura - Naczelnny Ataman wojsk URL

nie spowodowany był odmową przepuszczenia jednostek ukraińskich przez tę węzłową stację kolejową. Pod Bachmaczem objął posterunek oddział kijowskich podchorążych i kadetów w Kijowie, którymi dowodził Mykoła Płatonowycz Sulima, kapitan lejbgwardii Pułku Kirasjerów, doświadczony weteran walk. Szalony atak czerwonogwardystów, wspierany przez prawie 2 tys. rewolucyj-

Generał Rydz-Śmigły przyjmuje defiladę w Kijowie, 7 maja 1920 r. (z archiwum A. Nieuważnego)

i podporządkować ją całkowicie bolszewikom.

Ostateczne utwierdzenie władzy sowieckiej na Ukrainie miało miejsce 6 stycznia 1919 roku, kiedy to wydano dekret o utworzeniu Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej (USRS). Ale Dyrektoriat, jak również Centralna Rada nie potrafiła zjednoczyć niewielkie ukraińskie siły zbrojne, składające się większej części z oddziałów powstańczych. Jedynym sojusznikiem zainteresowanym w wyzwolenczej walce Ukrainy pozostawała Polska i tylko ona mogła okazać realną pomoc militarną.

Ważną rolę odegrały w tym osobiste kontakty. Zbliżeniu S. Petlury i J. Piłsudskiego

Sześć różnych armii, operowało na jej terytorium: ukraińska, bolszewicka, ochotnicza, polska, armia Ententy i mnóstwo formacji anarchistycznych.

Za niecały rok tylko Kijów pięciokrotnie przechodził z rąk w ręce.

15 listopada 1919, Dyrektoriat został rozwiązany i przekazano wszystkie swoje pełnomocnictwa S. Petlurze.

Ponieważ niemożliwością było kontynuowanie działań wojennych, S. Petlura postanowił prowadzić je w formie walki partyzanckiej, a sam 7 grudnia 1919 roku udał się do Polski. Na początku grudnia 1919 roku bolszewicy ponownie zajęli Kijów i jednostki armii URL (YHP) pod dowództwem atamanów M. Omeljanowycza

Garnizonu Katerynosławskiego; M. Junakiw, generał-lejtnant, dowódca 8. Armii Frontu Rumuńskiego; W. Salskyj, pułkownik, starszy adiutant Wydziału Operatywnego Departamentu generała kwatermistrza I Armii; A. Udowyczenko, młodszy kapitan 3. Korpusu Kaukaskiego; M. Bezruczko, kapitan, starszy adiutant sztabów 30. Korpusu Armii frontu Południowo-Zachodniego. Wśród nich byli także etniczni Niemcy - generałowie S. Delwig (znawca artylerii światowej sławy) czy też S. Sinkler i pułkownik J. Otmarsztajn.

Idea suwerennej Ukraińskiej Republiki Ludowej w sojuszu z Polską zarodziła się w grudniu 1919 roku, podczas pobytu Petlury w Warszawie, a zоста-

Generał Listowski w rozmowie z Petlurą oraz putkownikami armii URL - Salskim i Bezruczką. Berdyczów 1920 r.

ła dwustronnie zaaprobowana 21 kwietnia 1920 roku, w czasie spotkania, J. Piłsudskiego z S. Petlurą w Winnicy. Już w maju 1920 roku rozpoczęto wspólną kampanię połączonych sił Polski i URL (YHP). W pierwszym etapie polsko-sowieckiej wojny wojska Polski wraz z wojskami z URL (YHP) nacierały pomyślnie zdobywając Żytomierz, Korosteń, Malin, Koziatyn, Zmerynkę i Winnicę.

7 maja polsko-ukraińska armia wkroczyła do Kijowa, który bolszewicy poddali bez walki. Szerokim frontem sojusznicy dotarli do Dniepru i zajęli przyczółki na jego wschodnim brzegu.

Jednakże już 6 maja 1 Armia Konna S. Budionnego na północ od Jekaterynosławia rozpoczęła przeprawę przez Dniepr i 27 maja, po koncentracji pod Humaniem, jej oddziały rozpoczęły atak na pozycje polskie. Po kilku nieudanych natarciach Budionny znalazł lukę w ugrupowaniu wojska polskiego i 5 czerwca 1920 r. przełamał polską obronę, a w końcu lipca wojska sowieckie stanęły na linii Bugu. Armia Czerwona pokonała w krótkim czasie ponad 400 kilometrów wtargnęła na terytorium Polski i bolszewickie wojsko okazało się wkrótce na przedpolach Warszawy.

Jednakże nie spełniły się przewidywania strategów bolszewickich i udana ofensywa nie doprowadziła do sprzeczności klasowych, a na odwrót, skonsolidowała Polaków.

Bitwa Warszawska (znana jeszcze jako „cud nad Wisłą”) stoczona w dniach 13-25 sierpnia 1920 zadecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i przekreśliła plany rozprzestrzenienia rewolucji na Europę Zachodnią. Po bitwie nad Niemnem - drugiej i ostatniej z wielkich bitw wojny polsko-bolszewickiej Armia Czerwona poniosła kolejną ostateczną klęskę.

Jednakże obydwie strony - Polska i Rosja sowiecka były też zainteresowane rozejmem, który zaistniał 12 października 1920 roku na konferencji w Rydze, na której nie było przedstawicieli URL (YHP), stroną rokowań była USRS - sowieckie państwo ukraińskie.

W listopadzie wojska ukraińskie, bez wsparcia sojusznika, ruszyły na znacznie silniejsze siły wroga, co doprowadziło do porażki i wycofania się na zachód. 10 listopada bolszewicka kawaleria dokonała głębokiego wyłomu na froncie koło Mohilowa (na Dniestrze) i po zaciętych bojach zmusiła ukraińskich żołnierzy do wycofania

się za Zbrucz. Ukraińcy zostali internowani w polskich obozach, zaś 18 marca 1921 roku w Rydze podpisano traktat pokojowy między Polską i Rosją sowiecką, w której Polska oficjalnie uznała ukraińską Socjalistyczną Republikę Sowiecką (USRS). Prawobrzeżna Ukraina ponownie została rozdzielona między Polską i sowiecką Rosją.

J. Piłsudski czuł moralne zobowiązanie wobec oszukanych przez „wielką politykę” ukraińskich sojuszników. Stąd zabrzmiało jego słynne „Ja was przepraszam, Panowie. Ja was przepraszam. Tak nie miało być”, wypowiedziane 15 maja 1921 r. do internowanych w Kaliszu i Szczypiornie Ukraińców, świadczące o tym, iż jako marszałek podjął się on odpowiedzialności za to, na co on nie mógł już wpłynąć. Były to przeprosiny za zawód sprawiony zawarciem pokoju z Moskwą w Rydze, wymuszonego stanem spraw i umysłów w Polsce, domagających się pokoju za wszelką cenę.

Druga zimowa kampania lub ostatnia wyprawa URL (YHP) odbyła się w listopadzie 1921 r. W kampanii wzięło udział około 1 000 oficerów i kozaków ukraińskiej armii z liczby jeńców, których byli w polskich obozach internowanych. Na Polesiu sformowano, Wołyńską i Podolską grupy armii URL (YHP) pod dowództwem pułkownika Ł. Stupnyckiego i generała-chorążego W. Janczeka.

Ostatni nierówny bój z wojskami bolszewickimi stoczyła Grupa Wołyńska 17 listopada 1921 roku pod Małymi Mińkami (rejon narodnicki obwodu żytomierskiego) w pobliżu miasta Bazar. W bitwie zabito ponad 400 i wzięto do niewoli 536 żołnierzy. 359 z nich rozstrzelano na miejscu. Wśród aresztowanych było 177 oficerów dowództwa armii URL (YHP), których odprawiono do Kijowa na przesłuchanie w katowni „Czeka”, a następnie rozstrzelano.

Drugi zimowy pochód zwany też wyprawą listopadową zorganizowany przez Głównego atamana S. Petlurę, nie miał szans na powodzenie. Jednakże powstańcze oddziały kontynuowały walkę do 1924 roku. W roku 1926 w Paryżu podstępnie został zgładzony Naczelnny Ataman Semen Petlura. Nastąpił krwawy przedświt nowej sowieckiej epoki: nieustanne areszty i procesy sądowe, egzekucje, zesłania, łagry i sztuczny głód ...

Roman SLEPENCZUK
(Materiał w oparciu o książkę
„Sulimy: Dziedzictwo
przodków”)
Tłumaczenie: S. Panteluk

Tragedia pod Bazarem. Bolszewicy rozstrzelali 359 bohaterów Listopadowej Wyprawy URL (YHP) (1921r.)

Śpiewał o Felu Zdankiewiczu

Apaszem, Stasiek, był, w krąg znały go ulice...

Kościół św. Jana z Dukli na warszawskiej Sadybie.

4 stycznia, zwykły dzień, a jednak świątynia wypelniona do ostatniego siedzącego i stojącego miejsca. Reszta marznie na zewnątrz. O godz. 11.45 świątynię z cicha przenika znany każdemu warszawiakowi przedwojenny szlagier, zat. „Hanko”. Jak to, w kościele? - zapyta kto.

Alno tak, bo oto przed ołtarzem na katafalku ustawiona jest trumna, a przed nią widnieje malowany portret zmarłego niedawno temu, znanego współczesnego baladzysty Warszawy, Staśka Wielanka. Dookoła trumny niezliczone ilości wiązanek kwiatów i wieńców, w tym od prezydenta RP, Andrzeja Dudy i MKiDN, Piotra Glińskiego.

Tak, popularny Stasiek (zm. 23 grudnia 2016), w pełni sobie na to zasłużył, przede wszystkim tym, iż dysponując charakterystycznym, trudnym do naśladowania głosem warszawskiej ulicy, przez lata całe ochraniał stołeczny folklor. Grając, i to wyśmienicie na akordeonie miał łatwość w wyszukiwaniu i porządkowaniu muzycznych kawałków, które - gdyby nie on - z pewnością poszłyby już w zapomnienie. Wcześniej, w latach powojennych często odwiedzał antykwariaty, szperał po bazarach i za lichy grosz swój artystyczny dorobek powiększał.

Urodzony na Pradze, na niezbyt chlubnej ulicy - Brzeskiej i wychowany na dolnym Czerniakowie, rychło wpadł na pomysł założenia zespołu. Tak powstała 4-osobowa Kapela Czerniakowska, która obok Orkiestry z Chmielnej, po dziś dzień uznawana jest za najlepszy stołeczny zespół miejskiego folkloru. Kapelę Czerniakowską później zastąpiła, również przez niego stworzona, Kapela Warszawska.

O ile ta pierwsza popularyzowała wyłącznie utwory starej Warszawy, o tyle ta kolejna, brała już na warsztat wszystko, także piosenki lwowskie, wileńskie, żołnierskie i żydowskie. Tym sposobem w ciągu kilkudziesięciu lat muzycznej

działalności, Wielanek, nagrał z tymi zespołami 34 płyty (absolutny rekord polski!) z takimi m.in. szlagierami, jak: „Ballada o Felu Zdankiewiczu”, „Czarna Mańka”, „Hanko”, „Husiasusia”, „Lwowska polka”, „Mein Jidisze mame”, „Na Czerniakowskiej”, „Tylko we Lwowie”, „U ciotki na imieninach”, czy „U Bronci wstawa”.

Nie tylko nagrał, także parę tysięcy razy wziął udział w różnych imprezach estradowych, zabawach tanecznych, (także, a jakże) weselach, nie mówiąc o dość częstym występowaniu w środowiskach polonijnych, chyba całego świata. Leczn, jakby nie dość jeszcze tego było,

Stanisław Ryszard Wielanek (1949 - 2016), założyciel Kapeli Czerniakowskiej

opracował i wydał wspaniałe śpiewnik andrusowski, zat. „Szlagiery starej Warszawy”, w którym znajdują się teksty, nuty oraz informacje o wielu lubianych piosenkach, a także zabawne anegdoty, ploteczki i dowcipy.

Na okładce tej książki napisał tak: „Jest ona serdecznym wspomnieniem, jest powrotem do ludzi, miejsc, zdarzeń i myśli, które choć dawno przemięły, towarzyszą nam stale”. Opatrzył te swoje przemyślenia nader wyszukaną mądrością jakiegoś autora. „Wspomnienia, są jak perły, mają w sobie coś z klejnotów i coś z łez”.

Red. Andrzej Arkadiusz
PIELKA

“Dziennik Kijowski”
można zaprenumerować
na pocztę!!!

Індекс передплати
30678.
УКРПОШТА.

oraz przez Internet:
www.presa.ua
w rozdziale

„передплата он-лайн”

RYSOWNICY POLSCY

KONCEPT

Żeby znaleźć igłę w stogu siana, wystarczy spalić siano i przeciągnąć magnes nad popiołem. Tak, więc nie komplikujcie sobie życia... Komplikacje wynikną dopiero, kiedy przyjdzie właściciel siana.

MYŚLI WIELKICH

■ Polskie społeczeństwo chętnie wierzyło kłamstwu, dając tym dowód swej słabości. Jest to rzecz niebezpieczna dla bytu naszego jako państwa i narodu.

(Józef Piłsudski - 1923r.)

■ Polacy są poetami w polityce, a politykami w poezji.

(Otto von Bismarck)

■ Pamiętajcie, nowa Polska nie może być Polską bez dzieci Bożych! Polską niepiętych matek! Polską pijaków! Polską ludzi niewiary! Nie może być Ojczyzną ludzi bez wzajemnej czci jedni dla drugich, bez ducha ofiary i służby, bez umiejętności dzielenia się owocami pracy z tymi, którzy sami nie są w stanie zapracować na życie i utrzymanie.

(Kardynał Stefan Wyszyński)

MITOLOGIZMY

PENELOPA (gr. Πηνελόπη)

– córka Periboi i Ikariosa, postać w Odysei, żona Odyszeusza, **wzór wiernej żony**; przez okres dwudziestu lat oczekiwała powrotu męża (10 lat wojny trojańskiej i 10 lat tułaczki Odyszeusza), zwodząc ubiegających się o jej rękę zalotników (przyrzekła wybrać jednego z nich na męża, gdy ukończy tkąć szatę dla swojego teścia) przy pomocy podstępny, aby odwlec ukończenie szaty, pruć nocą tkaninę, nad którą pracowała w dzień, stąd drugi frazeologizm: **praca Penelopy** - praca niekończąca się, nie przynosząca żadnych korzyści.

Penélope Cruz – hiszpańska aktorka, tancerka, laureatka Oscara

W rodzinie urodziło się dziecko. Mąż był z niego strasznie dumny, ale tylko do chwili, kiedy mały zaczął naukę mówienia. Kiedy powiedział "babcia", babcia zmarła, kiedy "dziadek" umarł dziadek, kiedy "mama", matka wyzionęła ducha. Mężczyzna już wiedział, że czeka go śmierć, kiedy maluszek powie "tata". I pewnego słonecznego dnia, dziecko powiedziało "tata" i zmarł sąsiad.

Jaki jest myśliwski sposób na odchudzanie?

- Jeść tylko dziczyznę, która się samemu upolowało.

Wycieczka zwiedza piekło.

- Dlaczego Hitler stoi w łajnie po szyję, a Stalin tylko do pasa? - zaciekał się jeden z turystów.
- Stalin wlaź na ramiona Lenina.

Pijany facet łązi po klatce, puka do drzwi i się pyta:

- Czy ja tu mieszkam?
- Nie - odpowiada kobieta, która otworzyła drzwi. Chwilę wierci piętami, znów puka i pyta:

- Czy ja tu mieszkam?
- Nie - odpowiada zdenerwowana kobieta. Facet chwilę przestępuje z nogi na nogę i znów puka.
- Mówiłam już, że ja tu mieszkam - wrzeszczy kobieta zatrzaskując drzwi, na co gość z rozgoryczeniem:
- Pani to mieszka wszędzie, a ja to nigdzie.

- Mamo, czemu na ślubnym zdjęciu jesteś w białym welonie?

- Białą kolor to znak radości, Małgosiu.
- A czemu tata jest tu ubrany na czarno?

Spotyka się łysy z rudym. Rudy mówi:

- Co, Bozia włosków nie dała?

Łysy mówi:

- Dawała rude, ale nie wzięłam.

BIBLIOTEKI POLSKIE

Gminna Biblioteka Publiczna w Czarnym Borze

Również niewielkie wsie mogą szczycić się pięknym biblioteczną architekturą. W Czarnym Borze na Dolnym Śląsku w 2014 r. architekci z wrocławskiej pracowni ISBA zaprojektowali budynek pełniący dziś funkcję gminnego centrum kultury. Przeszklony cokół z przestrzenią ekspozycyjną i kawiarnią stanowi podstawę dla wykończonej drewnem attyki. Wysoki dach okrywa salę biblioteczną i szeroki hall, tworząc w ten sposób osłonięty dziedziniec pobliskiej szkoły, a jego wznosząca się linia nawiązuje do sąsiednich wzgórz.

Przestrzenie wewnątrz rozplanowano wokół dwóch owalnych brył – jedna to punkt obsługi i kawiarenka, druga stanowi obudowaną regałami salę komputerową i czytelną. W budynku nie zabrakło również miejsca dla sali widowiskowej i pracowni artystycznej. Gminna biblioteka to nie wyłącznie wypożyczalnia książek, ale bogata oferta kulturalna i – przede wszystkim – miejsce spotkań lokalnej społeczności.

PORADY „SPOD LADY”

❖ Chcesz ochronić rośliny przed wszelkimi szkodnikami i grzybami i zwiększyć ich odporność, opryskaj je słabym roztworem nadtlenku wodoru (25 g 3% roztworu nadtlenku na 1 litr roztworu wodnego).

❖ Aby nadać włosom połysk i blask, należy na chwilę przed ich umyciem nanieść na nie roztwór wody i nadtlenku wodoru.

❖ Chcesz wybielić zęby i zdezynfekować jamę ustną przepłucz ją roztworem nadtlenku wodoru. Warto robić to 3 razy dziennie!

KUCHNIA POLSKA

Polski sos studencki

Składniki:

2 parówki, 8 pieczarek, 2 łyżeczki koncentratu pomidorowego, sól i pieprz, odrobina cukru, olej do smażenia, 1 łyżeczka mąki, 1/4 szklanki wody.

Sposób przygotowania:

Parówki i obrane pieczarki pokroić w plasterki. Na patelni rozgrzać olej i podsmażyć pieczarki z parówkami. Dodać wodę, koncentrat i przyprawy, chwilę gotować. Mąkę rozmieszać z wodą i dodać do sosu, gotować jeszcze chwilę ciągle mieszając, aż sos zgęstnieje. Podawać z ziemniakami lub makaronem.

SMACZNEGO!

